

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

Клінічний реабілітаційний менеджмент в геріатрії

(назва освітнього компонента)

підготовки _____ **магістра** _____

(назва освітнього рівня)

спеціальності _____ **227 «Фізична терапія, ерготерапія»** _____

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми _____ **227.01 « Фізична терапія»** _____

(назва освітньо-професійної освітньо-наукової/освітньо-творчої програм)

Силабус освітнього компонента «Клінічний реабілітаційний менеджмент в геріатрії» підготовки “магістра”, галузі знань — 22 - охорона здоров'я, спеціальності — 227 - фізична терапія, ерготерапія, за освітньо-професійною програмою - 227.01 фізична терапія

Розробник: Усова О.В., к. біол. н., доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(Усова О. В.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії

протокол № 3 від 10.10. 2022 р.

Завідувач кафедри:

(Андрійчук О. Я.)

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	<i>22 Охорона здоров'я</i> <i>227 Фізична терапія, ерготерапія</i> <i>227.01 Фізична терапія</i> <i>магістр</i>	Нормативний
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1
		Семестр 2-ий
		Лекції 10 год.
ІНДЗ:є		Практичні (семінарські) Лабораторні 24 год.
		Індивідуальні
		Самостійна робота 72 год.
Мова навчання	Консультації 14 год.	
	Форма контролю: екзамен	
	<i>українська</i>	

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПІП *Усова Оксана Василівна*

Науковий ступінь *кандидат біологічних наук*

Вчене звання *доцент*

Посада *професор кафедри фізичної терапії та ерготерапії*

Контактна інформація (*0507623937, usova.oksana@vnu.edu.ua*).

Дні занять (Розклад занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ:

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>).

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація курсу. Важливою особливістю реабілітації в геріатрії є те, що хворі літнього віку потребують підбадьорення та стимулювання більшою мірою, ніж молоді люди. У багатьох із них перенесене ускладнення патологічного процесу або травми із залишковими явищами й розвинута свідомість власної фізичної неповноцінності призводять до зниження спілкування з іншими особами.

Своєчасна й адекватна комплексна реабілітаційна програма для осіб похилого віку з урахуванням індивідуальних особливостей організму, супутніх захворювань в активному поєднанні зі здоровим способом життя сприяє підтриманню нормального функціонування організму й досягненню щасливого довголіття.

Опанування освітнього компонента дасть змогу фахівцю в подальшому максимально урізноманітнити та оптимізувати знання та навички, об'єктивізувати їх ефективність відповідно до сучасних тенденцій розвитку галузі.

2. Пререквізити: знання з анатомії та фізіології людини, основ медичних знань, медичної термінології, основ загальної патології.

Постреквізити: клінічна практика з фізичної терапії в геріатрії, переддипломна практика, підготовка до ЄДКІ.

3. Мета і завдання освітнього компонента. Метою викладання освітнього компонента «Клінічний реабілітаційний менеджмент в геріатрії» є дати необхідні знання здобувачам освіти про особливості функціонування людського організму при старінні в нормі і патології та закріпити у них навички організації реабілітаційної роботи з геріатричними

пацієнтами.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента «Клінічний реабілітаційний менеджмент в геріатрії» є:

- дати базові знання щодо історії розвитку геріатрії та геронтології та анатомо-фізіологічних особливостей людей похилого віку;
- знайомство з сучасними уявленнями про закономірності нормального і патологічного старіння; вивчення фізіологічних механізмів впливу фізичних навантажень на системи, органи і організм літньої людини в цілому;
- введення в практику фізичної терапії в геріатрії оцінки та складання списку проблем пацієнта в концепції Міжнародної класифікації функціонування, інвалідності та здоров'я (МКФ, ВООЗ 2001);
- отримання навичок проведення групових та індивідуальних занять з людьми похилого віку;
- знайомство з методиками занять з людьми похилого віку з остеопорозом, кардіо-респіраторні захворюваннями, патологічними станами опорно-рухового апарату;
- демонстрація ролі фахівця з фізичної терапії в мультидисциплінарній бригаді, яка надає допомогу геріатричним хворим;
- принципів мультидисциплінарної роботи, постановки реабілітаційних цілей;
- вивчення методів оперативної та інтегративної стандартизованої оцінки ефективності проведеної реабілітації; знайомство з принципом вибору і застосування валідних для осіб похилого віку шкал і тестів; прищеплення навичок застосування соціально-медичної моделі при наданні допомоги даній категорії пацієнтів і побудови роботи відповідно до принципів доказової медицини.

4. Результати навчання (компетентності). Здобувачі освіти повинні:

знати:

- історію виникнення і розвитку науки геронтології та геріатрії в Україні та інших країнах;
- анатомо-фізіологічні особливості людей похилого віку; про нормальних вікових змінах в різних системах організму і про патологічних станах, характерних для осіб похилого віку.
- фізіологічні механізми впливу фізичних навантажень на системи, органи і організм літньої людини в цілому;
- методики занять з людьми похилого віку з остеопорозом, кардіо-респіраторними захворюваннями, патологічними станами опорно-рухового апарату;
- роль фахівця з фізичної терапії в мультидисциплінарній бригаді, яка надає допомогу геріатричним хворим;
- принципи мультидисциплінарної роботи;
- методи оперативної та інтегративної стандартизованої оцінки ефективності проведеної реабілітації; принцип вибору і застосування валідних для осіб похилого віку шкал і тестів;
- інформацію про доступні для літніх людей соціальні сервіси

вміти:

- застосовувати концепцію Міжнародної класифікації функціонування, інвалідності та здоров'я (МКФ, ВООЗ 2001) для складання індивідуальної програми реабілітації літньої людини, складати список проблем пацієнта;
- вибрати і обґрунтувати вибір тестів і шкал, валідних для оцінки якості життя, самостійності, рухливості, рівноваги літньої людини; проводити оцінку фізичного стану літньої людини;
- формулювати реабілітаційні цілі в форматі SMART;
- планувати втручання по досягненню реабілітаційних цілей: вибрати і обґрунтувати методики фізичної терапії оптимальні в даному конкретному випадку;
- проводити групові та індивідуальні заняття з людьми похилого віку;
- аналізувати чинники ризику падіння і складати індивідуальну програму ведення для літнього пацієнта з високим ризиком падіння;
- поєднувати кінезотерапію з іншими фізичними методами лікування;
- виконувати облік і звітність процедури і курсу фізичної терапії;

- доступно розповісти клієнтам / доглядаючим про цілі і особливості фізичної терапії в конкретному клінічному випадку;
- навчити клієнта / доглядаючого самостійних занять фізичною терапією і методам самоконтролю;
- навчити доглядаючих правильним технікам допомоги при переміщенні пацієнта; самостійного проведення занять із застосуванням сучасних методик фізичної терапії; правильних технік переміщення пацієнтів.
- оцінити ефективність проведеної фізичної терапії.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти повинні володіти такими **компетентностями**:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, синтезу, аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань.

ЗК 3. Уміння представляти складну інформацію у зручний та зрозумілий спосіб усно і письмово, використовуючи відповідну професійну лексику та методи. Здатність до ефективної професійної взаємодії.

ЗК 8. Здатність слідувати етичним нормам у професійній діяльності

Фахові компетентності (ФК)

ФК 2. Здатність розуміти та пояснювати патологічні процеси, що піддаються корекції заходами фізичної терапії; здатність розуміти та описувати медичні, наукові, педагогічні, соціальні методи, пов'язані з практикою фізичної терапії; здатність провадити безпечну практичну діяльність за згодою пацієнта/клієнта; здатність збирати анамнез пацієнта/клієнта та аналізувати, вибирати і трактувати отриману інформацію; здатність виконувати відповідне обстеження, тестування та огляд; здатність складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії; здатність безпечно та ефективно реалізовувати запропоновану програму; здатність пристосовувати навантаження до рівня фізичної сили та витривалості пацієнта/клієнта, контролювати тривалість та інтенсивність проведених заходів для забезпечення їх відповідності загальному стану здоров'я, функціональним потребам і результатам обстеження; здатність проводити оперативний та поточний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами та методами; здатність оцінювати результати фізичної терапії і точно їх записувати; здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов; здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби та реалізувати їх; здатність навчати пацієнта самообслуговуванню, здоровому способу життя і профілактиці захворювань, травм та неповносправності

ФК 3. Узагальнене експериментальне вміння вести природничо-наукові дослідження методами наукового пізнання (планування експерименту, вибір методу дослідження, вимірювання, опрацювання та інтерпретація одержаних результатів).

Програмні результати навчання (ПРН): Знання(ЗН), Уміння (УМ), Комунікація (КОМ), Автономія і відповідальність (АіВ)

ЗН 1. Здатність продемонструвати глибокі знання теоретичних, медико-біологічних дисциплін та спеціальних дисциплін професійної і практичної підготовки в обсязі, необхідному для вирішення складних професійно-прикладних, навчальних та науково-дослідницьких завдань.

ЗН 2. Здатність продемонструвати глибокі знання вітчизняного і зарубіжного наукового доробку та практичного досвіду щодо теоретичних та методологічних основ фізичної терапії.

УМ 2 Застосувати одержані знання стратегій фізичної терапії, методів, засобів та технік, спрямованих на профілактику захворювань, покращення здоров'я, відновлення рухових функцій пацієнта/клієнта.

УМ 4. Обирати і застосовувати методологію та інструментарій наукового дослідження при здійсненні теоретичних й емпіричних досліджень у галузі охорони здоров'я при плануванні реабілітаційних заходів.

КОМ 2. Уміння застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні інструменти і технології для забезпечення ефективних наукових та професійних комунікацій.

АіВ 4. Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					ФК*/Бали
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Лаб.	Консультації	Сам. робота	
Змістовий модуль 1. Біологія старіння. Оцінка фізичного стану літньої людини						
Тема 1. Вступ до курсу. Фізіологічне та патологічне старіння	6	2			4	
Тема 2. Оцінка літнього пацієнта	10	2	2		6	ДС, ІРС /5
Тема 3. Активна старість. Вплив фізичних навантажень на організм літніх людей.	12			2	10	ІРС/5
Тема 4. Особливості реабілітації геріатричних пацієнтів	6		2		4	ІРС, ДС/5
ПКР 1. Засвоєння практичних навичок	2		2			Т/5
Разом за змістовим модулем 1	36	4	6	2	24	5
Змістовний модуль 2. Особливості організації реабілітації в геріатрії						
Тема 1. Клінічний реабілітаційний менеджмент літніх людей із захворюваннями серцево-судинної системи.	14	2	2		10	ІРС, РМГ, ДС/5
Тема 2. Клінічний реабілітаційний менеджмент літніх людей із захворюваннями дихальної системи.	10		2	2	6	ІРС, РМГ, ДС/5
Тема 3. Клінічний реабілітаційний менеджмент літніх людей із захворюваннями нервової системи.	16	2	4	2	8	ІРС, РМГ, ДС/ 5
Тема 4. Клінічний реабілітаційний менеджмент літніх людей при захворюваннях травної та ендокринної систем	12		2	2	8	ІРС, РМГ, ДС/ 5
Тема 5. Клінічний реабілітаційний менеджмент літніх людей із захворюваннями сечо-статевої системи.	12		2	4	6	ІРС, РМГ, ДС/ 5
Тема 6. Клінічний реабілітаційний менеджмент геріатричних пацієнтів із захворюваннями ОРА. Остеопороз	8		2		6	ІРС, РМГ, ДС/5
Тема 7. Перелом шийки стегна	4			2	2	ІРС, ДС/ 5
Тема 8. Хронічний больовий синдром	4	2			2	ІРС, ДС/ 5
ПКР 2. Засвоєння практичних навичок	2		2			Т/5
ІНДЗ	2		2			ІНДЗ/5
Разом за змістовим модулем 2	84	6	18	12	48	
Усього годин/балів	120	10	24	14	72	5/120

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, ПКР – підсумкова контрольна робота, Р-Реферат, а також аналітична записка, аналітичний аналіз твору тощо.

На вивчення освітнього компонента відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувача передбачає підготовку до лабораторних занять, теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не увійшли до практичного курсу, або ж були розглянуті коротко (перелік поданий нижче). Завдання для самостійного опрацювання входять в структуру лабораторних занять та оцінюються в процесі поточного контролю на лабораторних заняттях та на підсумкових контрольних роботах під час вивчення відповідних тем.

№	Тема	Кількість годин
1	Проблема поліморбідності у геріатрії	2
2	Особливості діагностики в геріатричних пацієнтів	6
3	Біологія старіння	6
4	Оцінка рівня рухової активності літньої людини	2
5	Дозування фізичних навантажень для осіб старших вікових груп	8
6	Хвороби ССС у геріатричних пацієнтів	10
7	Хвороби дихальної системи у літньому та старечому віці	6
8	Хвороби нервової системи у літньому та старечому віці	8
9	Хронічний абдомінальний больовий синдром	8
8	Клінічний реабілітаційний менеджмент при хворобах органів малого тазу у жінок похилого віку	6
9	Техніки правильного переміщення	2
10	Запальні та реактивні захворювання суглобів і навколосуглобових тканин у геріатричних пацієнтів	4
11	Клінічний реабілітаційний менеджмент при ендопротезуванні	2
12	Термінологія і класифікація болю, його механізми	2
	Разом	72

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика науково-педагогічного працівника щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, порядності та толерантності.

Вивчення освітнього компонента передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті. Середовище під час проведення лекційних та лабораторних робіт є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти не повинні спізнюватися на заняття. Усі вони на лабораторних роботах відповідно до правил техніки безпеки повинні бути одягненими в білі халати. Перед початком заняття вони повинні вимкнути звук засобів зв'язку (мобільний телефон, смарт-годинник тощо).

Здобувачі освіти здійснюють попередню підготовку до лекційних та лабораторних занять згідно з переліком рекомендованих джерел. До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note) для роботи з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua. Корпоративна пошта з паролем видається методистом деканату медичного факультету.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022-07/Polozh_pro_otzin_ped%2BМЕД.pdf

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4-бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно із нижче наведеними правилами. Освітній компонент «Основи ерготерапії» вивчають здобувачі протягом 3 семестру та складають іспит (максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 120 балів, на іспиті – 80 балів. Підсумковий бал формується як сума цих балів 120+80= 200 балів).

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному лабораторному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»). На кожному лабораторному занятті здобувач освіти отримує оцінку за цією шкалою.

Рівень володіння теоретичними знаннями та оволодіння практичними компетентностями, які розглядаються на лекційних та лабораторних заняттях, а також вивчаються здобувачами самостійно, визначається за 4-бальною шкалою відповідно до підсумкових критеріїв, які зазначені нижче.

Сукупність знань, умінь, навичок, компетентностей, які набуті здобувачем у процесі навчання з кожної теми орієнтовно оцінюється за такими критеріями:

– 5 ("відмінно") – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 ("добре") – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 ("задовільно") – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 ("незадовільно") – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Здобувач має отримати оцінку на кожному лабораторному занятті. У разі пропуску лабораторного заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі на консультаціях за графіком відпрацювання лабораторних занять, але не пізніше останнього тижня у відповідному семестрі. Якщо здобувач пропустив більше, ніж 3 практичні заняття, він має отримати дозвіл на їх відпрацювання у деканаті.

Відвідування занять здобувачами є обов'язковим та дає можливість отримати загальні та фахові компетентності. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародне стажування і т.п.) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету) або може бути відпрацьоване на консультаціях відповідно до встановленого порядку.

ІНДЗ оцінюється максимум на 5 балів

Бали	Критерії оцінювання ІНДЗ
5	Обґрунтовано актуальність, сформульовано мету, завдання та визначено методи дослідження. Складено план дослідження Проведено критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Викладено факти, ідеї, результати дослідження в логічній послідовності. Дотримані правила реферування наукових публікацій Прослідковуються доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження.
4	Обґрунтовано актуальність, сформульовано мету, завдання та визначено методи дослідження. Складено план дослідження Проведено поверхневий аналіз суті та змісту першоджерел. Викладено факти, ідеї, результати дослідження в логічній послідовності. Не дотримані правила реферування наукових публікацій Прослідковуються доказовість висновків.

3	Обґрунтовано актуальність, сформульовано мету, завдання та визначено методи дослідження. Складено план дослідження Проведено поверхневий аналіз суті та змісту першоджерел. Викладено факти, ідеї, результати дослідження в логічній послідовності. Не дотримані правила реферування наукових публікацій Не прослідковуються доказовість висновків, та обґрунтованість власної позиції.
2	Обґрунтовано актуальність, сформульовано мету, завдання та визначено методи дослідження. Складено план дослідження Проведено поверхневий аналіз суті та змісту першоджерел.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 120 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок за 4-бальною шкалою під час вивчення освітнього компонента впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного, округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за 200-бальною шкалою відповідно до таблиці 2.

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом (диференційованим заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80
4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73
4.62	111	4.08	98	3.54	85	3	72
4.58	110	4.04	97	3.49	84	Менше 3	Недостатньо
4.54	109	3.99	96	3.45	83		
4.5	108	3.95	95	3.41	82		

У разі наявності диплома молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра) можливе зарахування (перезарахування) певної кількості годин відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

У разі наявності документа, що засвідчує навчання на сертифікованих курсах, онлайн-курсах, які дотичні до тем освітнього компонента, можливе зарахування певної кількості балів (за попереднім погодженням з викладачем), відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

В неформальній освіті:

-закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, майстер-класів, тематика яких відповідає змісту освітнього компонента дозволяє добрати здобувачу - 5 балів за кожні 2 участі;

-підготовка конкурсної наукової роботи – 5 балів;

В інформальній освіті:

- наявність публікації у наукових періодичних виданнях - 5 балів;
- участь у конференціях з публікацією 3 тез – 5 балів.

У разі переходу на дистанційне навчання викладання курсу відбувається в команді освітнього середовища Microsoft Office 365 відповідно до Положення про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності.

Викладач і здобувач освіти мають дотримуватись ст. 42 Закону України «Про освіту». Усі здобувачі освіти повинні ознайомитись із основними положеннями Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки та Ініціативою академічної доброчесності та якості освіти – Academic IQ.

У разі недотриманням здобувачем освіти *засад академічної доброчесності* - сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими керуються учасники освітнього процесу під час навчання, викладання і провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень, оцінювання роботи не буде відбуватись . Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: • самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); • посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; • дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; • надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо з об'єктивних причин заняття пропущене, здобувач відпрацьовує тему лабораторного заняття. День та години відпрацювання визначаються графіком консультацій, який оприлюднюється.

У випадку невиконання та не відпрацювання лабораторних робіт здобувач освіти не допускається до підсумкового контролю та його підсумковий бал за поточний семестр не визначається.

Терміни проведення іспиту, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії. У разі нескладання іспиту, він може перездати його двічі.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів за екзамен.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового контролю є екзамен.

На екзамен виносяться усі програмні питання освітнього компонента, які здобувачі вивчали протягом семестру. Екзаменаційна оцінка визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань за шкалою від 0 до 80 балів.

Остаточна екзаменаційна оцінка складається з двох частин: 1) екзаменаційного тестування та 2) практичної і теоретичної частини. Екзаменаційне тестування оцінюється від 0 до 20 балів, проводиться двічі за процедурою ліцензійного іспиту КРОК, який проводиться у Центрі інформаційних технологій та комп'ютерного тестування університету. З двох тестувань буде врахований кращий результат. При отриманні позитивної оцінки на першому тестуванні (більше 60,5% правильних відповідей) здобувач має право не проходити друге тестування. Результати від 60,5% до 100% правильних відповідей конвертуються у бали від 12 до 20 наступним чином:

60,5-62%	12 балів	71-75%	15 балів	86-90%	18 балів
63-65%	13 балів	76-80%	16 балів	91-95%	19 балів
66-70%	14 балів	81-85%	17 балів	95- 100%	20 балів

Отримані бали додаються до екзаменаційної оцінки (яка включає теоретичну і практичну частину та оцінюється від 0 до 60 балів) та формують остаточну екзаменаційну оцінку на екзамені.

На екзамен виносяться усі основні питання, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання завдань.

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається як сума поточної оцінки (максимум – 120 балів) та екзаменаційної оцінки (максимум – 80 балів) і становить 200 балів.

У випадку, якщо здобувач набрав підсумковий бал менший, ніж 122 бали, він складає екзамен під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, зберігаються, а здобувач при перескладанні екзамену може набрати максимум 80 балів. Підсумковий бал при цьому формується шляхом додавання поточних балів та екзаменаційного балу і становить максимум 200 балів.

Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
170–200	Відмінно	A	відмінне виконання
150–169	Дуже добре	B	вище середнього рівня
140–149	Добре	C	загалом хороша робота
130–139	Задовільно	D	непогано
122–129	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–121	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

1. Основні терміни і поняття геріатрії
2. Історія розвитку геріатрії в Україні та за кордоном.
3. Поняття про нормальні вікові зміни в різних системах організму.
4. Клітинні і імунні зміни при старінні.
5. Особливості вегетативних систем і ЦНС при старінні.
6. Захворювання та патологічні стани характерні для осіб, похилого віку.
7. Хвороби системи крові і кровообігу у пацієнтів похилого і старечого віку.
8. Хвороби дихальної і травної системи у осіб похилого і старечого віку. шляхів.
9. Хвороби сечостатевої та ендокринної системи у осіб похилого і старечого віку.
10. Надання медичної допомоги населенню літнього віку. Організація і структура геріатричної допомоги.
11. Терапія хворих на етапах надання медичної допомоги. Методичні підходи.

12. Реабілітаційні програми.
13. Фізична активність літніх людей
14. Підбір адекватного фізичного навантаження.
15. Оцінка літнього пацієнта: суб'єктивна і об'єктивна.
16. Застосування стандартизованих тестів і шкал для оцінки літнього пацієнта
17. Особливості фізіологічного відповіді на навантаження у літніх людей.
18. Оцінка і трактування кардіореспіраторних показників у літніх людей під час фізичної терапії.
19. Фізична терапія при анемії у старості.
20. Фізична терапія при лейкозах у похилому віці.
21. Фізична терапія при ішемічній хворобі серця.
22. Фізична терапія при гіпертонічній хворобі.
23. Фізична терапія при атеросклерозі судин.
24. Фізична терапія при пневмонії у геріатричних пацієнтів.
25. Фізична терапія при хронічному бронхіті.
26. Фізична терапія при бронхіальній астмі.
27. Фізична терапія при хворобі Паркінсона.
28. Фізична терапія при хворобі Альцгеймера.
29. Фізична терапія після інсульту.
30. Терапія хворих з психічними розладами.
31. Фізична терапія при хворобах органів зору.
32. Фізична терапія при хворобах органів слуху
33. Фізична терапія при хронічному гастриті і виразковій хворобі.
34. Фізична терапія при хворобах жовчовивідних шляхів.
35. Лікування закрепів у геріатричних пацієнтів.
36. Фізична терапія при цукровому діабеті другого типу.
37. Фізична терапія при ожирінні
38. Фізична терапія при хронічній нирковій недостатності.
39. Фізична терапія при сечокам'яній хворобі.
40. Фізична терапія при аденомі простати.
41. Фізична терапія при нетриманні сечі.
42. Остеопороз. Фактори ризику розвитку. Профілактика остеопорозу.
43. Статистика падінь. Ризик падіння. Оцінка ризику падіння.
44. Програма запобігання падінь. Навчання пацієнта та його родичів.
45. Перелом шийки стегна. Організація фізичної терапії.
46. Підходи в терапії літнього пацієнта з переломом шийки стегна.
47. Статистика результатів у літніх пацієнтів з переломом шийки стегна в Україні та інших країнах.
48. Фізична терапія літніх пацієнтів з остеоартрозом. Консервативне ведення.
49. Терапія після операцій з ендопротезування.
50. Термінологія і класифікація болю, його механізми
51. Окремі випадки хронічного больового синдрому. Статистика болю у спині.
52. Основи безпечного переміщення пацієнтів.
53. Програма захисту спини.
54. Порухення мозкового кровообігу у літніх людей.
55. Хронічний абдомінальний больовий синдром
56. Фізична терапія при хворобах органів малого тазу у жінок похилого віку
57. Загальні принципи правильного переміщення вантажів вручну. Біомеханіка переміщень вантажів. Правильні пози. Спеціальне обладнання для переміщення пацієнтів: ковзаючі простирадла, підйомники.
58. Техніки переміщення пацієнтів, що знаходяться на 1 руховому режимі (в ліжку). Переведення пацієнта в положення сидячи. Пересаджування пацієнтів. Допомога при вставанні. Допомога при ходьбі. Допомога при падінні.
59. Особливості діагностики в геріатричних пацієнтів

60. Проблема поліморбідності у геріатрії.
61. Визначення фізичної працездатності у осіб похилого віку.
62. Стандартизована оцінка рухливості. Оцінка пози і рівноваги.
63. Оцінка рівня рухової активності літньої людини.
64. Особливості та вимоги до реабілітації осіб старших вікових груп.
65. Дозування фізичних навантажень для осіб старших вікових груп.
66. Інфаркт міокарда у геріатричних пацієнтів.
67. Особливості перебігу раку легень у літньому та старечому віці.
68. Запальні та реактивні захворювання суглобів і навколосуглобових тканин у геріатричних пацієнтів

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Медична та соціальна реабілітація: навчально-методичний посібник (I—III р. а.); С. С. Сапункова, Л. О. Піц, А. Ф. Гутницька та ін. К.: Медицина, 2018. 280 с.
2. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник. К.: Олімпійська література, 2009. 488 с.
3. Усова О.В. Основи геронтології: конспект лекцій: навчальний посібник. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2013. 130с.
4. Guccione's geriatric physical therapy, fourth edition. ISBN: 978-0-323-60912-8 Copyright © 2020 by Elsevier, Inc. All rights reserved. www.elsevier.com/permissions

Допоміжна:

1. Беспалова О., Бугаєнко Т., Усова О., Якобсон О., Вайда О., Бударна О. Засоби фізичної терапії у профілактиці та реабілітації літніх людей із саркопенією: аналітичний огляд *УКРАЇНА. ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ*. 2021. № 4 (66) С.69-77 DOI: <https://doi.org/10.24144/2077-6594.4.1.2021.247008>
2. Вдовенко О.В., Пикалюк В.С., Усова О.В., Дудко І.В. Лікування болю при онкологічних захворюваннях. *Таврический медико-биологический вестник*. 2005. Т.8, №3. С.12-15.
3. Довідник клініциста, що проводить реабілітацію після інсульту. www.ebrsr.com
4. Марченко О. К. Основи фізичної реабілітації: підручник для студентів вузів. К.: Олімпійська література, 2012. 528 с.
5. Оксана Усова, Петро Гайдучик, Мар'яна Шабала, Надія Вовк Профілактика депресивних розладів у геріатричних пацієнтів. *Фізична активність і якість життя людини* [текст]: зб. тез доп. IV Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (10 черв. 2020 р.)/уклад.: А. В. Цьось, С. Я. Індика. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. С. 93.
6. Оксана Усова, Петро Гайдучик, Наталія Захожа, Володимир Захожий, Валентин Бірук Роль харчування у фізичній терапії осіб із остеопорозом. *Фітнес, харчування та активне довголіття*: Мат. II Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (23 березня 2022 р.). Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. С.30.
7. Основи фізичної реабілітації: навчальний посібник; за заг. ред. Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. Тернопіль: ТНПУ, 2010. 234 с.
8. Пастушенко І.Ю., Усова О.В. Ефективність немедикаментозних засобів у лікуванні болю у спині Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень» (17 травня 2022 року). Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). Об'єм даних 9,85 Мб. С. 748-750.
9. Рабчинюк Н.А., Бачинський В.М., Вдовенко О.В., Усова О.В., Супрунець В.Л. Будні та проблеми волинського „Хоспісу". *Таврический медико-биологический вестник*. 2005. Т.8, №3. С. 100-101.
10. Руководство по геронтологии и гериатрии. Клиническая гериатрия; под ред. акад. РАМН проф. В. И. Ярыгина, проф. А. С. Мелентьева. М.: "ГЭОТАР-Мед", 2003. <https://books.google.com.ua/books?id=YYEpyd0fxw4C&printsec=frontcover&hl=ru#v=onepage&q&f=false>

11. Степашко М. В, Сухостат Л. В. Масаж і лікувальна фізкультура в медицині: підручник. К.: Медицина, 2010. 352 с.

12. Фізична реабілітація при ендопротезуванні органів та суглобів: навчальний посібник [Електронний ресурс]: навч. посібник для студ. спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», спеціалізації «Фізична терапія». К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 190 с.

13. Шведюк І.В., Усова О.В. Особливості фізичної терапії пацієнтів з варикозним розширенням вен. Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень» (17 травня 2022 року). Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. С. 771-773. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). Об'єм даних 9,85 Мб.

Інтернет-ресурси

1. <https://www.physio-pedia.com>
2. [https://strokengine.ca/en/assessments/nine-hole-peg-test-nhpt/#:~:text=The%20Nine%20Hole%20Peg%20Test%20\(NHPT\)%20was%20developed%20to%20measure,leakage%20from%20a%20blood%20vessel.](https://strokengine.ca/en/assessments/nine-hole-peg-test-nhpt/#:~:text=The%20Nine%20Hole%20Peg%20Test%20(NHPT)%20was%20developed%20to%20measure,leakage%20from%20a%20blood%20vessel.)
3. <https://www.healthandcare.co.uk/function-perceptual-cognitive-assessment/9-hole-peg-test-for-dexterity-testing.html>
4. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0003999308007879>
<https://books.google.com.ua/books?id=YYEpyd0fxw4C&printsec=frontcover&hl=ru#v=onepage&q&f=false>